

دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی
گروه آموزشی: کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی
نیمسال دوم سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

مشخصات درس
عنوان درس: سازماندهی دانش ۵: فهرست نویسی مواد غیر کتابی و فهرست نویسی رایانه ای
شماره درس: ۱۶۱۳۳۳۰۳۷
تعداد و نوع واحد: ۲ واحد: ۱ واحد عملی ۱ واحد تئوری
رشته و مقطع تحصیلی: کتابداری پزشکی - کارشناسی
روز و ساعت اجرا: سه شنبه ها ۸-۱۰ یکشنبه ها ۱۴-۱۲/۳۰
پیش نیاز درس: سازماندهی دانش ۴
مسئول درس
نام و نام خانوادگی: بدرالسادات میراحمدی
آدرس دفتر و شماره تماس:
آدرس پست الکترونیکی: mirahmadi100@yahoo.com
اهداف و روش‌ها
هدف کلی درس: آشنایی با اصول و راهکارهای فهرست نویسی منابع غیر کتابی
اهداف رفتاری: تفاهیم مرتبط با ذخیره و سازماندهی اطلاعات کتابشناختی در نظام رایانه ای را بداند و توضیح دهد. تفلسفه، هدف و تاریخچه مارک، دابلین کور، آر.دی. ای (RDA): اف.آر.بی. آر (FRBR) و اف.آر.ای.دی (FRAD) را توضیح دهد. استانداردهای حوزه سازماندهی منابع دیجیتالی را بداند و بتواند از آنها استفاده نماید. اصول فهرست‌نویسی انواع منابع غیر کتابی را بداند و بتواند از آنها در سازماندهی منابع غیر کتابی استفاده نماید
روش تدریس: تئوری (۴۰ درصد) عملی (۶۰ درصد)
وسایل و تجهیزات آموزشی مورد نیاز: دسترسی به پایگاههای زیر http://www.nlai.ir http://www.loc.gov دستنامه قواعد فهرست نویسی سرعنوانهای موضوعی فارسی سرعنوانهای موضوعی کنگره
روش ارزشیابی: آزمون به صورت تلفیقی از مباحث تئوری و کار عملی خواهد بود.
سیاست‌ها و قوانین درس: پیشبرد دروس بر اساس توانایی دانشجو در دریافت کامل و صحیح از مفاهیم ابتدایی و اولیه فهرست نویسی در محیط دیجیتال، اصول و قواعد جدید و تسلط در انجام کار عملی در این حوزه خواهد بود.
منابع درس
۱) فهرست نویسی منابع الکترونیکی با استفاده از قوانین فهرست نویسی انگلوا امریکن: ترجمه مرتضی کوبی

- ۲) فهرست نویسی منابع اینترنتی (دستنامه و راهنمای عملی): نانسی بی. اولسون، ترجمه: فاطمه باجی
- ۳) وداع با قواعد فهرستنویسی انگلوامریکن: آر.دی.ای. ابزاری برای فهرستنویسی منابع دیجیتالی: علی اکبر خاصه

<http://ensani.ir/file/download/article/20120329124547-2152-413.pdf>

- 4) Cataloging for the 21st Century: 1 Rules and Tools for Cataloging Internet Resources Instructor Manual: Prepared by Steven J. Miller

https://www.loc.gov/catworkshop/courses/cataloginginternet/pdf/ceig1_IM-FINAL.pdf

جدول زمان بندی درس

موضوع	جلسه
کلیاتی درباره تاریخچه و کاربرد رایانه در فهرستنویسی	۱
مفاهیم مرتبط با ذخیره و سازماندهی اطلاعات کتابشناختی در نظام رایانه ای	۲
فرمت فهرستنویسی ماشین خوان (مارک) مارک(1) مارک(2) UKMARK MARK21 USMARK	۳
مارک ایران	۴
Iso 2709 Z39.50 استاندارد جستجو و بازیابی	۵
فهرست پیوسته دسترس پذیر همگانی (OPAC)	۶
فراداده و جایگاه آن در سازماندهی اطلاعات (تعریف، کارکردها، مزایا و کاربردها، هسته دویلین کور)	۷
فهرستنویسی بنیادی و چگونگی ثبت اطلاعات کتابشناختی در نرم افزار کتابخانه	۸
اصول و قواعد فهرستنویسی منابع غیرکتابی (الکترونیکی و آنلاین)	۹
فهرست نویسی در قرن ۲۱: Resource Description and Access (RDA) Functional Requirements for Bibliographic Records (FRBR) Functional Requirements for Authority Data (FRAD)	۱۰
اصول و قواعد فهرستنویسی منابع الکترونیکی و آنلاین (ناحیه عنوان و شرح پدیدآور) + حل تمرین	۱۱
اصول و قواعد فهرستنویسی منابع الکترونیکی و آنلاین (ناحیه ویرایش) + حل تمرین	۱۲
اصول و قواعد فهرستنویسی منابع الکترونیکی و آنلاین (ناحیه نشر) + حل تمرین	۱۳

اصول و قواعد فهرستنویسی منابع الکترونیکی و آنلاین (ناحیه مشخصات ظاهری) + حل تمرین	۱۴
اصول و قواعد فهرستنویسی منابع الکترونیکی و آنلاین (ناحیه فروست) + حل تمرین	۱۵
اصول و قواعد فهرستنویسی منابع الکترونیکی و آنلاین (ناحیه یادداشتهها) + حل تمرین	۱۶

تاریخ امتحان پایان ترم: بر اساس تقویم آموزش